

ÎNVIEREA - „Aceasta este ziua pe care Domnul a făcut-o: să ne bucurăm și să ne veselim într'însa!” (Psalmul 117, 24)

Încă din Vechiul Testament găsim mărturisirea și făgăduința Psalmistului David, de a-L lăuda pe Dumnezeu nu doar cu buzele, ci din toată inima. El fiind convins că această laudă a Creatorului îi va aduce veselie și bucurie, zicea: „Mărturisim-mă-voi Ție, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale; mă voi veseli și mă voi bucura de Tine, cânta-voi numele Tău, Preaînalt!” (Psalmul 9, 1-2). Aceasta cântare a Psalmistului poate fi și un îndemn pentru noi creștinii, de a fi receptivi la darurile primite de la Dumnezeu și de a-L slăvi în toate zilele vieții noastre. Adesea găsim în Psalmi și chemarea de a trăi bucuria, fiind în preajma Domnului: „Veniți să ne bucurăm întru Domnul, întru bucurie să-I strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru” (Psalmul 94, 1), „Veselească-se cerurile și să se bucure pământul” (Psalmul 95, 11), „...iar eu mă voi veseli întru Domnul” (Psalmul 103, 34).

Venirea Domnului Hristos în lume și mai ales Învierea Sa, temei și garanție a învierii noastre, aduc o desăvârșire a bucuriei trăite de om, cea mai de seamă faptură a lui Dumnezeu. Bucuria Învierii Domnului este împărtășită de întreaga lume văzută și nevăzută, după cum ne arată o cântare liturgică: „Cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure. Și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută; că a Înviat Hristos, Bucuria cea veșnică” (Stihiră din Canonul Învierii).

După Sfintele Pătimiri ale Domnului Hristos în Săptămâna Mare, Crucea a încetat să mai fie un semn de ocară sau de batjocură, ea a devenit semn de biruință și de binecuvântare. **Sfânta Cruce** este emblema Mântuitorului Hristos, „in quo est salus, vita et resurrectio nostra”, **în aceasta este mântuirea, viața și învierea noastră**. Hristos Domnul a Înviat, El nu mai este în mormânt, dovedind că viața biruiește moartea și arătându-ne nouă calea pe care o vom urma. Sfântul Apostol Pavel ne învață în acest sens, zicând: „Hristos a înviat din morți, fiind pârgă (început) celor adormiți. Că de vreme ce printr'un om (Adam) a venit moartea, tot printr'un Om a venit și învierea morților. Că după cum toți mor în Adam, tot așa toți vor învia întru Hristos” (I Corinteni, 15, 20-22).

Între stihurile de la „Începutul pascal” slujitorii sfintelor altare rostesc „**Aceasta este ziua pe care Domnul a făcut-o: să ne bucurăm și să ne veselim într'însa!**” (Psalmul 117, 24). Așadar, toți credincioșii sunt îndemnați să se bucure, căci Învierea este realitatea viitoare anticipată astăzi. Biserica ține să exprime această dimensiune eternă deja prezentă, făcând din fiecare Duminică o sărbătoare a Învierii Domnului. Fiecare zi a săptămânii devine în acest mod o pregătire a Duminicii. Este o provocare aruncată timpului și o tentativă serioasă pentru a înnoi timpul și a-l transfigura prin Duhul Sfânt. Rânduiala liturgică a Bisericii vine să susțină și să întărească această idee. Bucuria Învierii trebuie să fie nedespărțită de noua creație pe care noi o trăim acum, datorită unirii noastre cu Hristos în Taina Euharistică. Această bucurie crește astfel în noi în măsura în care suntem hrăniți cu Pâinea cerească, Pâine care bucură real sufletul și inima credinciosului și care direcționează speranța lui către cer.

Bucuria Învierii trebuie să fie energia puternică care stimulează în fiecare zi eforturile noastre și care înviează fără încetare

atenția noastră, pentru a păstra într-o curăție desăvârșită comoara care ne-a fost încredințată până la venirea Domnului. Învierea reprezintă pentru noi victoria certă a vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului, a adevărului asupra minciunii, a curăției asupra necurăției, a dreptății asupra nedreptății, a odihnei asupra oboselii, a bucuriei asupra tristeții, a păcii asupra temerii.

Învierea este o putere tainică, datorită acesteia orice rău îndreptat împotriva noastră și orice pierdere pământească sunt transformate în răsplată cerească. Noi primim de pe acum o pregustare mistică a celor cerești sub forma unei mângâieri și a unei bucurii după cum ne învață Sfântul Apostol Pavel: „Că după cum prisosesc întru noi patimile lui Hristos, tot așa prisosește și mângâierea noastră prin Hristos” (II Corinteni 1, 5).

Credincioșii sunt mai luminoși și mai liniștiți la Praznicul Învierii Domnului, dar și mai interiorizați. Învierea aduce o bucurie aparte și o pace lăuntrică, noi nu trebuie să alergăm așa cum încercăm de Crăciun, să ajungem la Peștera Nașterii din Betleem. Acum Dumnezeu Omul este în noi, în suferința noastră, în pocaința noastră, în purificarea noastră prin post și prin reconvertire. Slujbele frecvente și mai lungi din perioada Postului Mare, durerea inimii noastre pentru păcatele săvârșite, deniile și privegherile ne înalță treptat spre o apropiere de Dumnezeu. Și duhul nostru este mai râvnitor către pocaința și mai sânguincios spre rugăciune.

Învierea Domnului Hristos este pentru noi credincioșii o sursă de viață nouă, de un comportament schimbat, de un duh înnoit, de noi sentimente, de o nouă dragoste față de semeni și de noi bucurii înălțătoare.

Sfântul Pavel, apostolul neamurilor, ne îndeamnă: „Bucurați-vă pururea întru Domnul!; și iarăși vă spun: Bucurați-vă!...De nimic nu văngrijați, ci'ntru totul faceți-I cunoscute lui Dumnezeu cererile voastre prin rugăciune și rugă cu mulțumire” (Filipeni 4, 4-6).

Se cuvine așadar, să simțim și să trăim intens aceste daruri ale Învierii Domnului și să fim capabili, „să iertăm toate pentru Înviere. Și să strigăm: **“Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viața dăruindu-le”**. Amin.

Pr. Romică - Nicolae Enoiu

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

† IOSIF, prin harul lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale

Către tot clerul, cinul monahal și poporul drept slăvitor din întreaga Arhiepiscopie

„Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6)

Preacucernice Părinte,

Iubiți frați și surori în Hristos Cel Înviat,

Am petrecut cele 40 de zile ale Postului până la Intrarea Domnului în Ierusalim, apoi toate zilele Săptămânii care se încheie astăzi, ca într-un urcuș de înțelegere și trăire, Patimile cele purtătoare de dragoste pentru noi toți, Moartea pe Cruce și Învierea Lui. Mare și binecuvântată este această Săptămână în care ne facem părtași lui Hristos, Cel ce suferințele noastre, dar și ura întreagă a omului, arătată prin loviri, scuipări, batjocură prin cuvintele de ocară, și la urmă prin moarte, le poartă pe Crucea Sa. Le duce pe toate, Bland și Smerit, fără să ceară dreptate Părintelui Ceresc, din contră, în locul răzbunării cerând iertare pentru cei care Îl răstigneau: „Părinte, iartă lor că nu știu ce fac” (Luca 23, 34). A primit moarte rușinoasă, a primit a fi socotit cu cei nelegiuți, „atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga, iar trecătorii Îl huleau, clătînând capetele ... În același chip Îl ocărau și tâlharii cei împreună-răstigniți cu El” (Matei 27, 38-39 și 44), dar dragostea și mila Lui nu s-au clătinat. S-a făcut purtător al mării milostiviri a Părintelui Ceresc pentru noi, fiind El Însuși Milostivirea vie, întrupată, dăruită de către Preasfânta Treime Însăși omului îngenuchiat de păcat și în consecință de moarte. S-a făcut pe Sine hrană cerească, „pâine a vieții, ... care se pogoară din cer, aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu mai moare” (Ioan 6, 48 și 50), care hrănește, adapă, vindecă și învie trupurile și sufletele noastre cele rănite.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Am încercat să trăim în adâncul sufletului și în acest Sfânt și Mare Post și în Săptămâna Patimilor și să facem și ale noastre Patimile Lui, interiorizând în același timp realitatea faptului că nu mai suntem singuri în toate încercările prin care trecem pe acest pământ, că viața noastră are sens în dragostea mult milostivă a lui Hristos, Care a îndrăznit nebulnia Crucii și a morții pentru a ne încredința că nu suntem singuri, că ne este alături cu dragostea Lui. Mila nemărginită a lui Dumnezeu față de noi oamenii trăită și dăruită pe Cruce de Însuși Fiul Cel Întrupat, astăzi răsare din mormânt, golind iadul, biruind moartea, ca noi să fim vii. Crucea și Moartea Lui devin pentru noi binecuvântare, devin mântuitoare. „Căci cuvântul Crucii, ne spune Sfântul Apostol Pavel, pentru cei ce pier, este nebulnie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.” (I Corinteni 1, 18)

Însă iată că moartea pe Cruce și Mormântul pe care le-a primit Fiul lui Dumnezeu în schimbul iubirii Lui pentru noi, nu rămân sterpe, dragostea Lui rodește în lume mântuirea. Cerurile și pământul saltă de bucurie astăzi, Hristos Domnul a înviat și mântuire din suferința morții a adus neamului omenesc! De învierea lui Hristos se bucură și se veselesc cetele îngerilor și poporul creștin, dar și întreaga natură, căci Adam cel mort prin lemnul pomului, este înviat prin lemnul de viață făcător al Crucii, care a primit pe Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii! Și rănilor pricinuite de noi, și Crucea care L-a primit, și cunile care L-au străpuns, și sulița care L-a împuns, și moartea care L-a împresurat, și mormântul care L-a primit, și iadul care a crezut că L-a înghițit, toate prin Înviere s-au umplut de lumina harului Celui pe care moartea nu L-a putut ține în chingile ei. „Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău?” (I Corinteni 15, 55) Cum să nu se vese-

lească și cerul și pământul de această întorsătură pe care a luat-o moartea cea neiertătoare în viața noastră, ea care l-a înghițit pe om de la căderea lui Adam și până la Hristos, fiind acum biruită și devenind ea însăși prin aceasta Paște – Trecere spre Cel Înviat Care ne-a deschis ușa cerului, poarta Raiului? „Adevărat, adevărat zic vouă (zice Domnul): cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel ce M-a trimis are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.” (Ioan 5, 24) Moartea și-a pierdut dint-o dată puterea asupra noastră și devine Paște, trecere în viața cea dăruită nouă prin înviere. „Desființând prin înviere stăpânirea morții, – zice Sfântul Chiril al Alexandriei – nu Și-a procurat învierea Sieși, întrucât este Cuvântul și Dumnezeu, ci ne-a dat această binecuvântare nouă, prin Sine și în Sine (căci toată firea omului era în Hristos, strânsă de legăturile morții).” (Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, cartea a IX-a, cap. 12, în PSB vol. 41, pag. 1064)

Iubiți credincioși,

Anul acesta, în Biserica noastră, este dedicat cugetării asupra misiunii parohiei și mănăstirii în societatea în care trăim. Suntem înaintea de toate misionari prin faptele noastre, dar și prin cuvintele și atitudinile noastre, „cel ce va face și va învăța Acela mare se va chema în Împărăția Cerurilor” (Matei 5, 19) ne spune Mântuitorul Hristos, punând mărturia cuvântului după cea a faptei, adică îndemnându-ne să avem înaintea de toate faptele credinței: dragostea, bunătatea, pacea, îndelungă-răbdarea, facerea de bine aproapelui nostru, bucuria. Acestea sunt mărturia noastră cea dintâi în lumea în care trăim, la care să adăugăm și mărturisirea vie a credinței noastre, cu cuvântul, pentru ca lumea să creadă. „Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.” (Ioan 6, 40) Mulți creștini mor astăzi în lume pentru credința lor, pentru că îndrăznesc să Îl mărturisească pe Hristos Cel Înviat. Mărturisirea credinței ne poate fi cerută oricând, suntem oare gata să spunem ceea ce credem?

Taina vieții și a morții noastre ne-a fost tâlcuită astăzi de Cel ce a primit viața și moartea în numele nostru, iubindu-ne până la jertfa de Sine pentru a ne face părtași bucuriei și vieții veșnice, prin Înviere. De acum suntem purtători ai înțeleșurilor tainei vieții și a morții pe care să le trăim de-a lungul scurtei noastre vieți pământești, împărtaşindu-le tuturor, adică să fim sau să devenim misionari. Această taină nu poate fi deslușită decât în și prin Hristos Cel mort și înviat. El ne cheamă nu la orice fel de misiune, în parohie sau în mănăstire fiind, ci la cea a bucuriei și luminii care izvorăsc din Mormântul rămas gol pentru veșnicie, a vieții smulse din moartea care părea de neînvins, a „iubirii dumnezeiești mai tare decât moartea”.

Hristos a înviat!

Al dumneavoastră, de tot binele doritor și rugător către Dumnezeu Cel în Treime lăudat

† Mitropolitul Iosif

Paris, Învierea Domnului

SĂ NE RUGĂM!

Parohia noastră are mare nevoie de propria biserică, atât pentru aprofunda viața liturgică săptămânală, cât și pentru a oferi copiilor un cadru autentic de formare în duh creștin și de trăire a valorilor noastre ortodoxe românești. Încercăm de mai mulți ani să găsim o varianta potrivită și sperăm să obținem cu ajutorul lui Dumnezeu ceea ce ne dorim. La strădaniile celor implicați în diferite demersuri administrative, este nevoie să adăugăm și rugăciunea stăruitoare a tuturor enoriașilor și vă îndemnăm să vă rugați în acest scop.

Rugăciune pentru înălțarea unei biserici

„Dumnezeule, Cel fără de început și veșnic, Care pe toate câte sunt le-ai adus dintru neființă într-o ființă, Cel ce locuiești într-o lumina cea neapropiată, Care ai cerul scaun și așternut picioarelor Tale pământul; Care ai dat lui Moise poruncă și pildă și ai pus Duhul Tău în Bețaleel, meșterul cel mare, îndestulându-l pe dânsul cu înțelepciune spre întocmirea și ridicarea Cortului Mărturie, în care erau închipuirile și formele adevărului; Cel ce ai dăruit lui Solomon înălțimea cugetului și lărgimea inimii și printr-însul ai ridicat Biserica Ta cea veche, iar Sfinților Tăi Apostoli le-ai înnoit darul închinării în Duh și al slujirii cortului celui adevărat și printr-înșii în tot pământul ai sădit sfințele Tale biserici, ca să se aducă în ele preasfintele și cele fără de sânge jertfe.

Dumnezeule nemărginit, pe Care cerurile cerurilor nu Te pot cuprinde, cu atât mai mult un locaș zidit de mâini omenești; caută în nemăsurata Ta bunătate la rugăciunea noastră, a robilor Tăi, care într-un cuget ne rugăm Ție, credincioși cuvintelor Unuia-născut Fiului Tău, Domnul nostru Iisus Hristos, Care a zis: „Dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri; că unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor”. Însuși, Doamne, Care ai întemeiat cu negrăită înțelepciune Biserica Ta, ascultă rugăciunea noastră în ceasul acesta și în orice zi Te vom chema; privește cu milostivire asupra noastră, a celor ce cu umilință și cu stăruință ne închinăm Ție și binecuvin-

tează dorința noastră sfântă de a avea, spre slava Ta și spre mântuirea noastră, propria noastră biserică, al cărei prag trecându-l, împreună cu toți semenii noștri, să Te laudăm pe Tine, Doamne. Trimite peste noi harul întru tot Sfântului Tău Duh, izgonește dintr-o inimă și într-un cuget, binecuvintează-ne întru toate, dăruiește-ne putere și tărie, îmbărbătare și bună sporire întru împlinirea gândului nostru.

Doamne trimite în ajutorul nostru pe îngerii Tăi, care să ne izbăvească de piedicile vrăjmașilor celor văzuți și nevăzuți și care să sădească în sufletele noastre îndemnul la dăruire și jertfă pentru casa Ta. Cel ce ești nădejdea tuturor marginilor pământului, vino în ajutorul nostru, căci fără Tine orice trudă zadarnică este, după cum psalmistul zice: «De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc»; Că Tu Însuși ești Cel ce binecuvintezi, Cel ce îplinești și desăvârșești toate, Dumnezeul nostru, și Ție slavă Ți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

„De Te-ai și pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit, și ai înviat ca un biruitor Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: „bucurați-vă” și Apostolilor Tăi: „pace dăruindu-le, Cel Ce dai celor căzuți ridicare”. (Condacul Paștilor)

Rugăciunea Cuviosului Sofronie Saharov

- ◆ Duhule Sfinte, Împărate Veșnic și Dătătorule al vieții nestrăicătoare, privește în nesfârșita Ta milă asupra neputințelor firii noastre.
- ◆ Luminează-ne și sfințește-ne!
- ◆ Fă ca lumina cunoștinței Tale să strălucească în inimile noastre întunecate.
- ◆ Și în vasele de lut ale firii noastre arată puterea Ta nebiruită. Amin.

Epitaf

de Ioan Alexandru

Mormântul așezat într-o grădină
Până în zori s-a prefăcut pristol
Întunericul e numai rădăcină
Floarea răsare și mormântu-i gol.

În mireasmă totul se adună
Și mireasma se predă la vânt
Cum străbate soarele pe lună
Să se vadă golul din mormânt.

LEGEA ROMÂNEASCĂ, CREDINȚA CREȘTINĂ ȘI DRAGOSTEA DE NEAM

Vrem noi sau nu vrem, conștiinți sau mai puțin conștiinți, ne naștem într-un anumit spațiu și într-un anumit timp, într-un neam, avem o genealogie, avem un „acasă”. Așa cum primim darul vieții, primim și o patrie, primim părinții, pe care tot Dumnezeu îi alege. Trăind sau murind toți suntem temelia unei patrii, mai ales cei care au plecat dincolo cu sufletul curat și care au murit din prea multă dragoste pentru neamul lor, pe care noi îi numim eroi ai neamului. De aceea eroii martiri ai neamului ne amintesc că pământul acestei patrii se sprijină pe piepturile lor.

Românitatea a izvorât prin transformarea populațiilor amestecate ce rămăseseră în urma cuceririi și apoi a retragerii romane de pe teritoriile vechii Dacii în aluatul care a dospit toată frământătura: credința creștină, credința apostolică. Aceasta a lucrat fără zgomot, dar intens, aprins, la închegarea unui popor creștin. În acest sens, Părintele Dumitru Stăniloae spune: „Neamurile nu s-au format prin aglomerări de inși diferiți în același loc pentru o viață comună, până ce o asemenea grupare nu și-a cristalizat un fond sufletesc comun încărcat de o lume proprie de simțiri și de vederi, nu a putut să dea nici o operă de cultură cu o pecete proprie, reprezentând un mod cristalizat și limpede de a concepe lumea”. Nu știm alt caz în care formarea poporului să fie într-atât de legată de Biserică și afirmăm acest lucru fără nici un triumfalism, ci cu responsabilitatea moștenitorilor față de tradiția bogată a părinților. De la început, poporul creștin al acestor locuri a dat martiri, cuvioși și sfinți ierarhi. Sfântul Mucenic Sava de la Buzău, Sfinții Mucenici Epictet și Astion, Sfinții Cuvioși Ioan Casian și Gherman, Sfinții Ierarhi ai Tomisului care au participat la primul Sinod Ecumenic sunt doar cele mai cunoscute repere ale unei prezențe creștine mărturisitoare și luminoase.

Secretul unui popor „invizibil”

Această prezență lucrătoare care închegă laolaltă un neam lipsit de putere militară și politică este singura explicație pentru care trece nevățamat, mai bine de o mie de ani, prin toate încercările istoriei, rămânând la fel de creștin și, prin urmare, la fel de român. Într-adevăr, nu în organizarea politică, nu în forța armatelor, nici în bogăția comerțului sau a meșteșugurilor își găsește poporul român seva pentru a nu fi înghițit de vicisitudinile istorice. În Biserică, în tinda mănăstirilor, în credința Domnului Hristos Cel mort și înviat, aici găsim „secretul” prin care un popor „invizibil” pentru cei care văd istoria doar în faptele de vitejie ale „celor mari” traversează o perioadă atât de lungă, păstrându-și intacte limba, credința, legea strămoșească. De aceea, atunci când, prin pronia cerească, neamului i s-a rânduit să se întărească prin voievodate, de la vlădică la opincă s-a ținut seama că „nici de la răsărit, nici de la apus, nici din munții pustiei nu vine ajutorul, ci Dumnezeu este judecătorul; pe unul îl smerește și pe altul îl înalță” (Ps. 74, 6-7). În logica rece a politicii și a „interesului de stat”, nu s-ar fi putut închipui o pedagogie aparent falimentară pentru un viitor conducător de stat decât aceste învățături. Nici un sfat tactic militar, nici o povătuire neguțătoarească, nici un șiretlic diplomatic. Peste tot, același fir roșu ca în Scripturi și Psaltire: păstrarea credinței este cea mai puternică armă pentru a birui atât în războaiele nevăzute, cât și în cele văzute. De aceea Sfântul Neogoe Basarab, domnitorul Țării Românești, scria către fiul său Teodosie: „Jubitul meu fiu, de veți umbla după legea lui Dumnezeu, cu adevărat fața lui Dumnezeu veți vedea și vei birui pre toți păgânii, carii vor veni asupra ta, iar câți vor scăpa, cu mare rușine și ocară se vor înturna în țările lor. Iar de vei batjocori lucrurile lui Dumnezeu cu niscai lucruri spurcate și scârnave, să știi că va lua Dumnezeu domnia de la tine și o va da altuia, care va face voia și poruncile Lui”.

Înstrăinarea de așezămintele părintești

Aproape fiecare mare domnitor este secondat de o mare personalitate duhovnicească. Mircea cel Bătrân de Sfântul Nicodim de la Tismana, Sfântul Neogoe Basarab de Sfântul Nifon, Patriarhul Constantinopolului, Sfântul Constantin Brâncoveanu de Sfântul Antim Ivireanul, Sfântul Ștefan cel Mare de Sfântul Daniil Sisastrul, Vasile Lupu de Sfântul Varlaam. Și dacă domnitorii se îngrijesc de bunăstarea poporului și de binele Bisericii, arhieriei și marile personalități

duhovnicești se îngrijesc asiduu de învățatura și cultura creștină.

Această bogăție nu a fost întotdeauna prețuită de cei care au fost responsabili cu conducerea României din perioada modernă. Începând cu elitele pașoptiștilor, Biserica este marginalizată și tinerii boieri, cu studii în Apus, se rușinează parcă de cultura părinților lor, de cultura duhovnicească ce a șlefuit atât amar de vreme sufletul poporului român. Are loc o înstrăinare față de așezămintele părintești, lucru ce a fost observat cu durere de însuși marele poet național Mihai Eminescu. Într-adevăr, marii oameni de cultură ai neamului, cei mai vii dintre ei, realizează că goana după modernizare este vânare de vânt, dacă se lasă la o parte credința și lucrările ei, deja parte constitutivă, structurală din ființa neamului. Iată cum descrie poetul înstrăinarea copiilor de părinții lor, sau înstrăinarea elitelor politice și culturale de legea părintească: „În loc să le sărute mâinile și să le mulțumească, ei se fac de către pădure și încep cu libertatea, egalitatea, fraternitatea și suveranitatea, încât bătrânii-și pierd cu totul călindarul. (...) Vorba ceea: nu crede ceea ce vezi cu ochii, crede ceea ce-ți zic eu! Și, cu toate acestea, ei nu fuseseră decât tocmai numai români. De aceea, la dreptul vorbind, nici nu pricepeau bine acuzarea ce li se făcea. Neam de neamul lor trăit în țară, nepricepând altă limbă decât cea românească, închinându-se în această limbă, vorbind cum se vorbește cu temei și sănătos, ei auzind - țiunile și - țiunile, imperatoarele, redaptoarele, admisibilele și propriamentele, au gândit în gândul lor: «De, frate, noi om fi fost proști. Noi socoteam că, dacă știm ceaslovul și psaltirea, cum se ară gospodărește un ogor, cum se cresc vite și cum se strâng banii, apoi știm multe. Da' ia auzi-i, că nu știm nici măcar românește». Și, în loc să ia biciul din cui să le arate care li-i popa lor, au zis: «De, dragii moșului, așa o fi. N-om fi știind nici românește.»”

„Eu cred în Dumnezeu și atunci știu să cred și în neamul meu”

O astfel de reorientare este resimțită acut și de alți mari oameni de cultură, inclusiv în secolul XX, în perioada interbelică. Mircea Vulcănescu observa, cu accente mai tragice, ruptura realizată de o educație prea secularizată și starea tânărului român: „dezrădăcinat, dezaxat, rupt de credința părinților lui și din privegherea dragostei acestora și aruncat pe drumuri, în nădejdea unei îmbunătățiri iluzorii a stării lui materiale, ajuns să își disprețuiască părinții, să se rușineze de ei, fără a izbuti însă să se integreze, în schimb, altunde, plutind fără rost, lucid de goliciunea lui spirituală, în atmosfera cafenelelor, vânător al unei ratări sigure și fără leac!” Filosoful creștin se gândea aici și la disperarea atât de caracteristică tinerei generații interbelice, disperare care o împingea ori spre viața ușoară, de cafeenea, a orașelor, ori spre mișcările extremiste ale vremii. Acestea erau, așadar, roadele amare ale unui sistem educațional modernizator fără discernământ. Mircea Vulcănescu explică foarte clar: „să fim serioși... ori îți iubești neamul, și atunci înseamnă că îl iubești așa cum e... sau îl judeci pe el după criteriile spirituale ale altora, și atunci cu toată pretinsa iubire, în realitate nu-l iubești...” și conchide: „Eu cred în Dumnezeu și atunci știu să cred și în neamul meu.”

Tot el adăuga: „Există o Românie pe care trebuie s-o regăsim cu orice preț. România Românilor. România viziunii românești.”

Pr. Conf. Dr. Gheorghe Holbea

Lasați copiii să vină la Mine!

Hristos a Înviat!

Dragi părinți,

Ne pregătim și în acest an să întâmpinăm Sfânta Înviere. Învie natura în jurul nostru, frații creștini catolici și reformați au sărbătorit deja Învierea Domnului, iar noi ne străduim prin post, rugăciune, iertare, adunare din împărștierea în cele ale lumii și fapta cea bună, să ajungem zilele luminoase în care ne vom saluta cu: "Hristos a Înviat!"

La Școala Parohială n-am avut în ultima luna un program constant din cauza indisponibilității sălii de curs. Dar aceasta "vacanță școlară" a fost însă suplinită de o perioadă duhovnicească mai intensă, datorită faptului că am putut participa la Sfânta Liturghie. Sigur, constituția copiilor nu este pregătită să reziste în liniște și cu atenția necesară toată durata liturghiei – și pentru aceasta este binevenită ora pe care copiii o petrec în sala de curs – dar fiecare exercițiu de a sta în liniște și concentrare cât mai mult timp își va aduce roadele lui. Nu trebuie să neglijăm riscul, ca participarea la slujbele bisericii să fie confundată cu simplu exercițiu ritual, care trebuie îndeplinit pentru a putea beneficia de răsplata care îi urmează – cum din păcate cred încă mulți credincioși. Pe copii trebuie să-i învățăm și să-i ajutăm să trăiască cu fiecare ocazie participarea la slujbele bisericii ca timpul și locul privilegiat în care ne întâlnim cu Dumnezeu, în care aflăm care este voia Lui pentru noi și pentru lumea în care trăim. Dar tot aici primim și puterea – prin harul Sfințelor Taine – de a împlini voia lui Dumnezeu. Și pentru a împărtăși această învățătură copiilor și tinerilor trebuie să lucrăm toți Împreună: preot, părinți, nași, profesori și frați în credință, prin predică,

învățătură și îndemn, dar mai ales prin propriul exemplu.

La începutul Postului mare am auzit cu toții uimitoarele pilde, care stabilesc atitudinea pe care

trebuie s-o avem de-a lungul eforturilor duhovnicești din aceasta perioadă: smerenia și conștiința stării noastre căzute. Fără acestea, orice efort spiritual pe care îl facem ne va pierde (ca pe fariseul lăudăros și ca pe fiul care a rămas lângă tatăl său). Și aș dori să mă opresc asupra pildei Fiului risipitor, pentru că ea ne arată care trebuie să fie atitudinea noastră ca părinți, dacă Îl avem model pe Dumnezeu Tatăl. Cum este de părere părintele Ioan I. Ică jr., această pildă ar trebui să se numească mai degrabă pilda Tatălui uimitor. Iar pentru a pătrunde înțelesul complet al cuvintelor lui Iisus trebuie să știm contextul în care a fost spusă această pildă: acela al unui sat și al unei familii din Orientul Apropiat. Iar în acele timpuri părintele și comunitatea aveau drept de viață și de moarte asupra copiilor. După cum scrie în Deuteronomul lui Moise, copilul răzvrătit, care se ridică împotriva părinților putea fi scos afară din sat și ucis cu pietre (Deut. 20, 21). Într-o astfel de comunitate trebuie să-l vedem pe tatăl din parabola aceasta, care nu arată autoritate ci dragoste nemăsurată față de fiul său, acceptă umilința din partea comunității și se bucură de întoarcerea fiului mic.

Aceasta este iubirea la care ne îndeamnă Dumnezeu pentru copiii noștri: o iubire care trece dincolo de autoritatea și dreptul de părinte, care dăruiește totul copilului fără să aștepte nimic în schimb. Viața copiilor devine centrul, în jurul căruia gravitează viața părintelui, pentru că am văzut că acesta este modelul pe care ni-l arată Dumnezeu. Doar o astfel de iubire părintească va crește copii capabili la rândul lor de jertfă.

Iar dacă îi vedem pe unii dintre tinerii noștri astăzi, că se "pierd" și dacă avem impresia că se îndreaptă spre iad, să nu-i lăsăm singuri! Să ne rugăm și să ne jertfim împreună cu ei. Să fim încredințați, că Cel care a biruit moartea și a golit iadul, Hristos Dumnezeu, văzând jertfa noastră, ne va Învia pe toți, pentru că EL a spus: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi.” (Ioan 15, 13) ...și cu atât mai mult pentru copiii săi!

Hristos a Înviat!

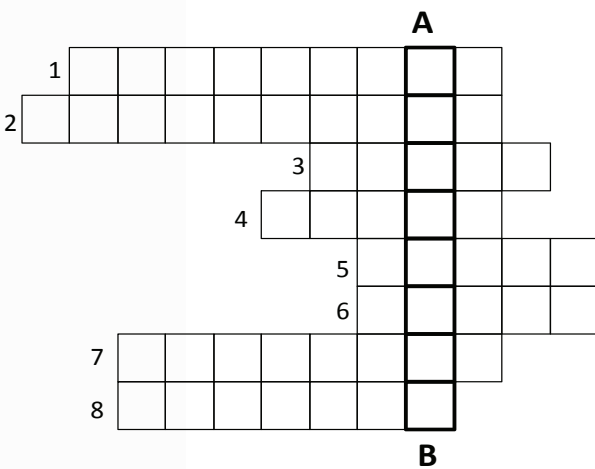
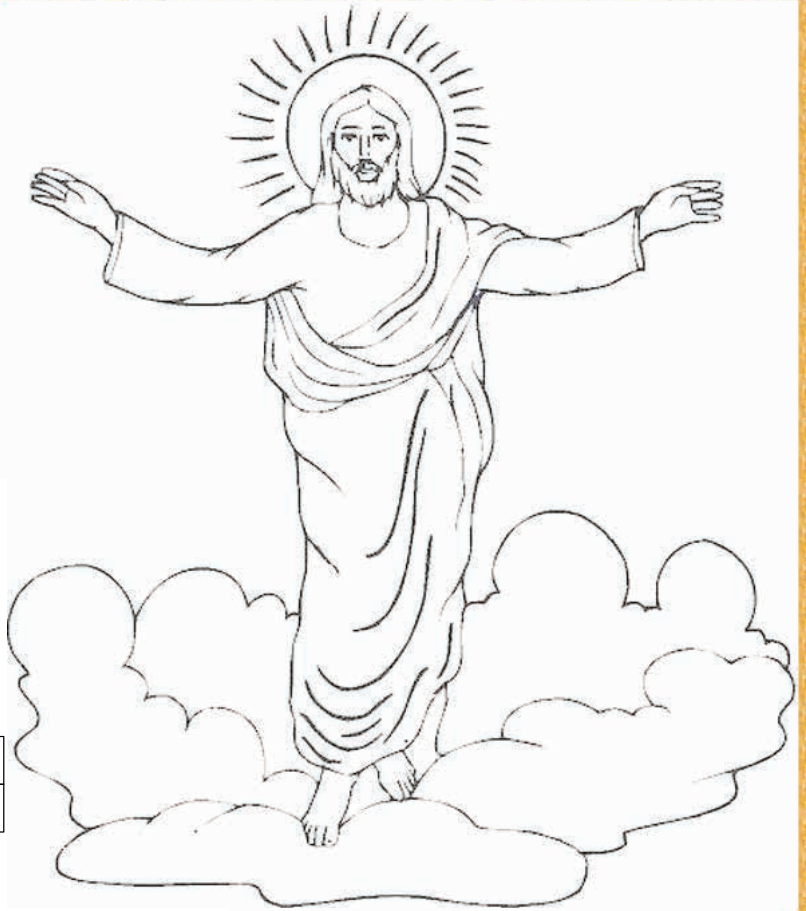
Anemone Maxim

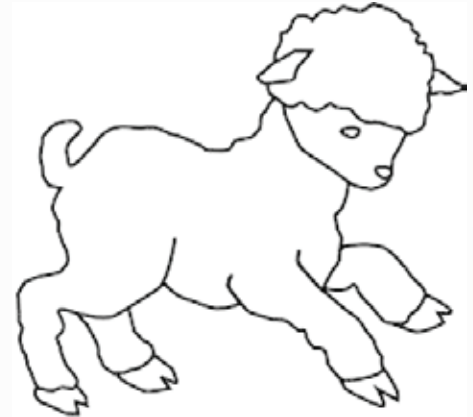
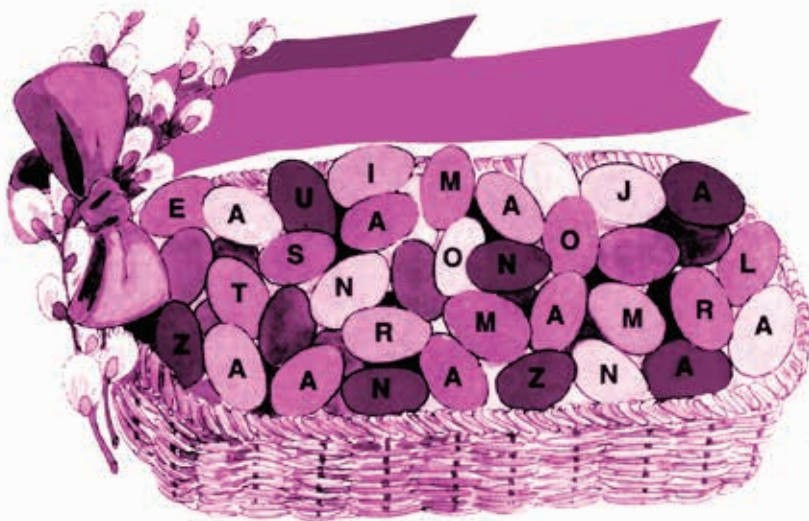
Praznicul Praznicelor...

Descoperiti pe linia A-B care este „Praznicul Praznicelor”

- Înainte de Paști Mântuitorul a intrat în...
- Iisus S-a rugat înaintea Pătimirilor în grădina...
- Este numit „Apostolul neamurilor”.
- Numele Maicii Domnului.
- Cine s-a lepădat de 3 ori de Iisus?
- Mântuitorul a fost răstignit pe ...
- Iisus este Fiul lui...
- Unde a fost răstignit Domnul Iisus?

Compune din literele din coș numele femeilor mironosițe care au mers în duminica Învierii la mormântul Domnului.

Cine au fost femeile mironosițe?

Femeile mironosițe slăvite de Biserică sunt: Maria Magdalena cea Întocmai cu Apostolii; Maria – mama lui Iacov cel Mic și a lui Iosia; Salomeea; Ioana – soția lui Huza, iconomul lui Irod; Maria și Marta – surorile lui Lazăr; Maria lui Cleopa; Suzana și multe altele.

1..... 2..... 3..... 4..... 5.....

Profesorul Mihai Rădulescu (1936 - 2009) - apostol al credinței și al literelor

Profesorul Mihai Rădulescu (15 mai 1936 – 20 ianuarie 2009), scriitor de beletristică, istoric al detenției române sub comunism, armenolog, cercetător al artelor plastice și editor, este una dintre marile personalități ale culturii române din cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, perioadă atât de dureros marcată de experiența comunismului.

Anul acesta se împlinesc **80 de ani la nașterea acestui mare cărturar și mărturisitor al credinței ortodoxe** în timpurile de prigoană comunistă. El s-a născut în București, fiind unicul fiu al părinților săi Dumitru și Toni Rădulescu. Viața lui a fost hărăzită cu suișuri, dar mai ales coborâșuri (încercări), deseori amețitoare. Acestea însă l-au format un luptător, caracteristică, de altfel, a multor copii și tineri care au crescut sub comunism în România. După ce frecventază școlile de tip francez din București (școala primară, gimnaziul și liceul), devine student al Facultății de Filologie, secția Limba și Literatura Engleză. Refuzând să facă parte din orice organizație comunistă, în anul al II-lea preia chemarea studenților mediciniști la o demonstrație în Piața Universității, convocând numeroși colegi de facultate și alți cunoscuți. Din acest motiv, va fi arestat la 4 noiembrie 1956, anchetat la Ministerul de Interne și condamnat în lotul organizatorilor, la patru ani închisoare corecțională, pe care îi efectuează la Jilava, Gherla, Periprava, Salcia, Luciu-Giurgeni. De-a lungul anilor de arest, rezistența fizică și sănătatea îi sunt dramatic șubrezite pentru tot restul vieții.

Își reia studiile universitare în 1963, devine licențiat în limba și literatura engleză și română, iar în continuare se înscrie la doctorat, sub îndrumarea Prof. Zoe Dumitrescu-Bușulenga (mai târziu Maica Benedicta), dar nu va întruni condițiile politice necesare susținerii tezei. Între timp a fost profesor de liceu, asistent al Facultății de Limbă Engleză și al Institutului Pedagogic, iar în 1972 a fost numit prin concurs lector de limbă engleză și franceză la Facultatea de Teologie din București, unde am avut șansa să-l am profesor de franceză.

Ucenic al Părintelui Daniil Sandu Tudor, om blând și senin la inimă, domnul profesor Mihai Rădulescu era un bun cunoscător al Mișcării Rugului Aprins de la Mănăstirea Antim, ca unul care l-a trăit și purtat în sufletul său, trecut și el prin încercările temniței și ale rugăciunii lui Iisus. Dânsul avea să mărturisească către sfârșitul vieții: "Umblam ziua, umblam serile, pe la mănăstirea Antim; o băntuiam cât timp Prea Cuviosul Daniil, ieroschimonahul poet și fost ziarist, starețul Schitului Rarău, se afla în București. El însuși își petrecea cea mai mare parte a timpului acolo; parcă ar fi fost cartierul lui general. Aici îl căutau oameni de cultură de vârstă mijlocie, care-L descoperiseră pe Dumnezeu odată cu el sau datorită lui, ca și tineri pe care îi îndrepta către un monahism al cărturăriei, pe care îi îndemna spre studii clasice și teologice, spre o viață de rugăciune intensă, spre coborârea în ei înșiși în căutarea glasului lui Iisus. [...] "Rugul Aprins" a adus participanților ceva în plus. Nu știu ce este. Am fost uluit, pentru că după eliberare, am avut prilejul să-l întâlnesc pe cel mai mare încălzitor de suflete, Părintele Arsenie Papacioc, ca și pe Părintele Felix Dubneac, al cărui profesor de limba engleză am devenit. Pe Părintele Daniil (Sandu Tudor) îl cunoscusem pe la 16 ani.

Pe Părintele Sofian tot atunci. La fel pe Părintele Benedict Ghiuș, ca și pe Părintele Dumitru Stăniloae. Fiecare dintre dumnealor avea ceva în plus, **ceva pe care bănuiesc că-l dăruie Rugăciunea Inimii, sau a Minții, sau a lui Iisus**".

După decembrie 1989 profesorul Rădulescu a întemeiat editura Ramida, care a funcționat timp de zece ani. Scopul ei era publicarea de memorii de detenție și de carte religioasă. Dânsul a fost primul și singurul scriitor ce a scris o „Istorie a Literaturii de Detenție la Români” (Editura Ramida, 1998, București), cea dintâi lucrare de acest gen nu numai în literatura națională dar și în cea universală. În aceeași editura publicase „Flăcări sub Cruce” (București, 1995), iar mai târziu i-a apărut cartea „Chemarea lui Dumnezeu în temnițele comuniste” (Ed. Agapis, București, vol. I, 2002, vol. II, 2004).

Imediat după prăbușirea regimului comunist în decembrie 1989, profesorul Mihai Rădulescu a simțit nevoia de a crea o literatură care să aducă un răspuns clar și tulburător acestei necesități acute de a cunoaște Adevărul. S-a dovedit apoi, că mesajul literaturii de detenție era așteptat de tineretul român. Dânsul avea să spună: „apariția volumului meu „Rugul Aprins. Duhovnicia Ortodoxiei sub lespezi în temnițele comuniste” (București, Editura Ramida, 1993) a constituit o primă încercare de a aduce mărturii despre detenția preoților ortodocși din România și în special despre acei titani ai spiritualității românești care au făcut parte din Societatea creștin-culturală „Rugul Aprins”. Această scriere a furnizat o cunoaștere cutremurătoare și, în același timp, întăritoare pentru cititori, cunoașterea unui martiraj extrem de numeros, de dureros, de înălțător, suferit de părinții noștri duhovnicești și, uneori, de laici în numele credinței.[...] Numele oamenilor ce au suferit pentru cauza religiei, a științei și a adevărului, sunt acelea pentru care omenirea are cea mai mare stimă. Ei au pierit, dar gândul lor le-a supraviețuit. Par a fi eșuat și totuși au reușit. Dorința mea este ca acești mari suferitori - memorialiștii de detenție, poeții temniței și ceilalți - să fie considerați scriitori români, vrednici de istoria literară a poporului nostru”.

Domnul profesor Mihai Rădulescu a fost toată viața un om cu o credință profundă, care a avut șansa să cunoască și să ucenicească pe lângă mari duhovnici ai neamului nostru din secolul trecut. Credința și rugăciunea continuă i-au fost întărirea și salvarea în etapele grele ale vieții. Cu aproximativ două luni înainte de plecarea la Domnul mărturisea: „Dumnezeu a pătruns în sufletul meu ca într-o cameră cu care era obișnuit, a cărei atmosferă și configurație Îi erau bine cunoscute. Nu țin minte să-mi fi provocat nici o surpriză acele vizite de început ale Sale. Sigur, ele răspundeau cu curtoazie unei frecventări din partea mea a Bisericii, ce a avut loc de când mă știu, într-un ritm de care nu pot da socoteală. Mă văd, condus de mama sau vreo altă rudă, în duminici și la sărbători, între credincioșii maturi.

La Înviere exultam când poporul era chemat să ia lumină; apropiindu-mă de oarecine pentru aceasta, mă uluia bunăvoința necunoscuților de a-și coborî lumânarea până la statul nașului meu, să am și eu parte de simbolică împărțire a razei de Sus”.

Pe lângă activitatea scriitoricească, profesorul Mihai Rădulescu s-a înhămat până la sfârșitul vieții pamântești la munca de recuperare a literaturii naționale din detenție, într-o formă organizată, fiind convins ca această memorialistică riscă să se piardă în uitarea unei lumi dezinteresate de rădăcinile proprii.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

CEALALTĂ FRICĂ DE DUMNEZEU

Iar și iar Îi cer Domnului să îmi arate calea, să îmi deschidă drum de mântuire, să îmi îndrepteze pașii. După mult zbuluciu, hățișul gândurilor se dă la o parte și înaintea mea văd o potecă. Neașteptat se arată acolo unde nu aș fi bănuț, unde ochii mei n-ar fi putut pătrunde. O privesc îndelung... apoi mă întorc să caut în altă parte. Eu am cerut drum, Doamne, dar altul nu se putea?!

Domnul mă cheamă la Sine încă dinainte să îi cer ceva. În întâmplările mici ale vieții, în întâlnirile fortuite, se află indiciul zilei, tema de casă, ocazia de a trăi clipa prezentă cu Dumnezeu. Cine le bagă în seamă?... Locul de întâlnire este mereu dincolo de orizont, iar autobuzul meu de toate zilele nu trece pe acolo. Îi știu deja toate stațiile, nicăieri pe parcurs nu am găsit ce caut, nicăieri orbita mea nu se apropie de Domnul, dar să mă urc în altul necunoscut nu mă îndur. Doamne, poate l-am confundat și următorul este pentru mine....

Dumnezeu cel necuprins nu este într-un tot ascuns niciunei ființe umane. În adâncul cel mai tainic al inimii, în ce este mai omeneșc în noi, se află întipărit chipul lui Dumnezeu. El „Își face în om autoportretul”, cum spunea părintele Sofronie Saharov, astfel încât omul să se cunoască pe sine ca fiu tinzând spre asemănarea cu Tatăl. De aceea și recunoaștem glasul conștiinței, glasul lui Dumnezeu în noi: „Eu sunt Păstorul cel bun...iar oile Mele cunosc glasul Meu”(Ioan 10, 11 și 27). Conștiința nu îmi spune însă întotdeauna ceea ce aș vrea să aud, așa cum nici Mântuitorul nu le-a spus fariseilor ce așteptau. Drumul pe care Dumnezeu mi-l pune înainte mă scoate din cercul eu-lui meu și mă angajează strâns, chiar dureros, în relația cu fratele meu și cu Tatăl ceresc.

Toate riscurile mi le asum deliberat în viață, dar nu pot închide ochii pentru o clipă lăsându-mă în grija lui Dumnezeu. Toate greutățile le înfrunt în călătoria prin lume, dar greutatea postului, a privegherii și a aproapei mi se pare zdrobitoare. M-am înhămat deja la alte griji, rucsacul mi l-am încărcat sânguincios cu poveri, mijlocul mi l-am legat cu nenumărate corzi și urc neabătut pe un perete de zgârie-nor. Oricine se apropie îmi stânjenește drumul, îmi primejduiește echilibrul, îmi întârzie pașii. Cum să reununț la ascensiunea mea nebunească pentru cea pe care mi-o așterne Domnul înainte? Ar trebui să-mi descleștez mâna de pe coardă, să desfac toate legăturile de siguranță și pentru o clipă să stau în picioare. Cum să merg mai departe? Care îmi va fi următorul punct de sprijin? Doamne, Îmi vei întinde chiar Tu mâna acolo, ca lui Petru?

Aceasta este frica: nu începutul înțelepciunii, ci bolnăvicioasă dragoste de sine, întâlnirea necredinței cu nebunia. Nu cred că pe rețele de sticlă al lumii este moarte iar siguranța mea este robie, nu cred că singura viață și libertate este în Dumnezeu. Dacă m-aș iubi pe mine cu adevărat, aș aștepta cu sufletul subțire ca pânza de păianjen fiecare adiere de vânt, fiecare picătură de ploaie trimisă de mâna dătătoare de viață a Părintelui ceresc. N-aș avea nevoie să știu pe unde trece drumul meu, cât de lung este, cine îl mai stră-

bate... este de ajuns că îl parcurg cu El și spre El. Omul pe care îl întâlnesc la cotitură și care îmi încetinește fuga are în buzunar mântuirea mea. Îi întind mâna nu ca să îl țin la distanță de un braț, ci ca să îl aduc mai aproape.

Învierea lui Hristos tămăduiește frica. Venind la mormânt dis-de-dimineață să ungă trupul Mântuitorului, femeile mironosițe erau cuprinse de teamă: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?”(Marcu 16, 3). Nici superstiție față de moarte, nici frică de Dumnezeu nu încap lângă dragostea pentru Hristos. Femeile făcuseră tot ce le stătea în puteri, la revărsatul zorilor mergeau prin întuneric pe drumuri pustii spre grădina păzită de ostași. Iar Dumnezeu, credincios iubitorilor Săi, și-a trimis îngerul să înlăture cea din urmă lespede care le despărțea de Înviere. Pe măsură ce ele pășeau spre Mormânt, minunea se plinea în întâmpinarea lor, Dumnezeu le pregătea bucuria dinainte ca ele să fi ajuns. Doamne, înmoaie fiecare inimă împietrită, îndepărtează lespede de pe ochii sufletului ca să Te vedem în Lumina Învierii !

Iulia Cârjeu

„Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domn Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm Hristoase și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o mărim, că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii, să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos; că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat”. (Tropar)

„Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând: Paștile nestrăicaciunii, lumii de mântuire”. (Luminânda Paștilor)

SFÂNTUL ȘI MARELE SINOD PAN ORTODOX

Conform Comunicatului de Presă al Secretariatului privind Sinaxa Întâistătătorilor de Biserici Ortodoxe, Chambésy, 21-27 ianuarie 2016, Întâistătătorii au afirmat decizia lor de a convoca Sfântul și Marele Sinod, care va avea loc la Academia Ortodoxă din Creta, în perioada 16 – 27 iunie 2016.

„În acest sens, Întâistătătorii cheamă, cu smerenie, harul și binecuvântarea Preasfintei Treimi și solicită stăruitor rugăciunile pleromei Bisericii, ale clericilor și laicilor, pentru perioada rămasă până la Sfântul și Marele Sinod, precum și pe durata lucrărilor acestuia.”

Temele aprobate oficial (și făcute deja publice) pentru a fi examinate și adoptate de Sfântul și Marele Sinod sunt: Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană; Diaspora Ortodoxă; Autonomia și modul proclamării acesteia; Sfânta Taină a Cununii și impedimentele la căsătorie; Importanța postului și a respectării acestuia astăzi; Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine. Întâistătătorii au aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Sfântului și Marelui Sinod. Regulamentul cuprinde 16 articole și se ocupă de definiția Sfântului și Marelui Sinod, de structura lui, de atribuțiile președintelui și alte aspecte practice din punctul de vedere al invitațiilor care se vor face către celelalte Biserici creștine și organizații internaționale. Sfântul și Marele Sinod va fi prezidat de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, cu participarea tuturor Primaților și a delegațiilor din toate Bisericile Ortodoxe autocefale. Astfel, la lucrările Sinodului Panortodox nu vor participa observatori din cadrul altor culte creștine, ci doar la festivitățile de deschidere și de încheiere, câte un observator din partea fiecăreia dintre Bisericile Vechi-Orientale (Coptă, Armeană, Etiopiană, Siriano-Iacobită), din partea Bisericii Romano-Catolice, din partea Federației Luterane Mondiale și din partea Consiliului Mondial al Bisericilor. Întâistătătorii și-au exprimat susținerea față de creștinii prizonieri din Orientul Mijlociu și preocuparea constantă față de cei doi Mitropoliți răpiți: Paul Yazigi, din partea Patriarhiei Antiohiei, și Gregorios Yohanna Ibrahim, din partea Arhiepiscopiei Siro-iacobite. Toate deciziile Marelui și Sfântului Sinod Pan-Ortodox vor fi luate prin consens. Sfântul și Marele Sinod nu va fi Ecumenic „Noi nu numim ‚Ecumenic’ următorul Sfânt și Mare Sinod al Bisericii Ortodoxe. Spre deosebire de Sinoadele Ecumenice vechi, acesta nu are menirea de a lua decizii cu privire la aspectele doctrinare, deoarece acestea au fost stabilite cu mult timp în urmă și nu sunt supuse revizuirii. Nu este menit nici să introducă vreo inovație în viața liturgică a Bisericii și nici în ordinea ei canonică. Cu toate acestea, se poate, în cazul în care este pregătit corect, să devină un factor important în consolidarea unității inter-bisericești și a cooperării, și să contribuie la clarificarea răspunsurilor pe care Biserica Ortodoxă le dă provocărilor de azi, pe baza Tradiției ei vechi” – Patriarhul Kirill al Moscovei.

Imediat după aflarea deciziei ca Sinodul Panortodox să fie organizat în Creta și nu la Constantinopol (la propunerea Bisericii Ortodoxe Ruse), Sfântul Consiliu al Bisericii Ortodoxe din Creta a emis o Rezoluție în care se ara-

tă: - Ședințele Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe vor avea loc în cadrul Academiei Ortodoxe din Creta; - Slujba din Duminica Sărbătorii Rusaliilor (la care Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului, împreună cu primații celorlalte Biserici Ortodoxe locale vor participa), va fi oficiată în Catedrala Sfântul Mare Mucenic Mina, din Heraklion. Academia Ortodoxă din Creta este un Centru modern de Conferințe, fiind amplasată la doar câțiva metri de mare, în imediata apropiere a Mănăstirii Gonja (sec. XVII). Aceasta este situată la 22 km de orașul Chania și la 39 de kilometri de aeroportul internațional. Chania este cea mai vestică prefectură a Cretei. Centrul de Conferințe al Academiei Ortodoxe din Creta este situat la aproximativ 10 minute de mers pe jos, în afara unui mic sat de pescari, Kolympari. Într-un articol publicat de Agenția de Știri Lăcașuri Ortodoxe (lonews.ro) se arată care este contextul în care are loc acest Sfânt și Mare Sinod: „În lume există aproximativ 150-200 de milioane de credincioși ortodocși, conform unui raport al publicației „La Croix”, iar Ortodoxia este deosebit de prezentă în țări precum Rusia, țările din Europa Rasariteană, Grecia. Însă, mai mult de o treime din ortodocși sunt imigranți, astăzi, în Europa de Vest, America de Nord, dar și în Africa sub-sahariană, unde prezența lor este în creștere. Ultimul Sinod Ecumenic Pan-Ortodox, care a reunit toate cele 14 Biserici Ortodoxe, datează din anul 787, înainte de schisma cu Roma. Până în secolul XVII, însă, au existat Sinoade inter-ortodoxe, dar la Conferința din Rhodes (1961) a apărut ideea unui „Sfânt și Mare Sinod Pan-Ortodox”, reînviată de Patriarhul Ecumenic Athenagoras. Scopul acestui Mare și Sfânt Sinod Pan-Ortodox, ar fi acela de tratare a diviziunilor dintre Bisericile Ortodoxe, acumulate de-a lungul secolelor, pentru a oferi lumii o mărturie de credință, comună și actualizată. Pentru aceasta un Comitet Inter-ortodox și-a început activitatea, iar mai multe Conferințe Pre-Sinodale au fost organizate pe parcursul mai multor decenii.”

Chestiunile care nu se vor afla pe lista Sinodului Panortodox din lipsa consensului, sunt între altele: - ordinea priorității între Biserici (Dipticele) – Patriarhia Moscovei, fondată mai recent, ar dori să crească pe poziție, în special datorită specificului său demografic; - modul de proclamare a autonomiei Bisericilor (în acest sens, episcopii au căzut de acord asupra unui proiect de text, la ultima conferință pre-sinodală, încheiată în octombrie); tot Moscova, amenințată recent de o schismă în Ucraina, a dorit să se asigure că nici înaintea, nici după Sinodul Panortodox, niciunei Biserici nu îi va fi recunoscută autocefalia decât în unanimitate; - statutul juridic al diasporei, unde ființează din ce în ce mai multe parohii ale comunităților de imigranți, majoritatea în lăcașuri de rugăciune închiriate de la Biserica Catholică sau Protestantă; - unificarea calendarului liturgic - mai ales a datei Paștilor, în favoarea căreia s-a pronunțat recent și Papa Francisc; - „Importanța postului și respectarea lui astăzi”, asupra caruia au convenit participanții la Sinaxa Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe locale din Chambésy, mai puțin reprezentanții Bisericilor Antiohiei și Georgiei. În acest document sensul spiritual al postului este dezvoltat și se arată modalitățile de respectare a acestuia în condițiile actuale. „În ciuda zvonurilor răspândite de dușmanii Bisericii, privind o presupusă anulare a regulilor postului alimentar sau diminuarea acestora, proiectul de document precizează clar toate posturile instituite de Biserică, fără excepție”, a subliniat primatul Bisericii Ortodoxe Ruse - informează Agenția de știri Lăcașuri Ortodoxe, în exclusivitate. Mai mult decât atât, Patriarhul a re-

continuare în pagina 13

2016 - Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești*

La propunerea noastră, în ședința de lucru din 28-29 octombrie 2014, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2016 drept **Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești în Patriarhia Română.**

I. De ce este importantă educația religioasă a tineretului?

- 1) Religia este lumină pentru înțelegerea universului și a vieții, ca dar al lui Dumnezeu, pentru a promova valorile familiei, ospitalității, dreptății, păcii, solidarității, înțelegerii și comuniunii între oameni.
- 2) **Credința în Dumnezeu este cea mai mare zestre spirituală** pe care Familia, Biserica, Școala și Comunitatea o pot transmite copiilor, pentru că ea îi ajută pe tineri să facă deosebire între valori eterne și valori efemere, și le formează personalitatea, învățându-i să cultive bunătatea și omenia, iubirea de Dumnezeu și de semenii, recunoștința față de generațiile trecute și responsabilitatea față de prezent și de viitor.
- 3) **Valorile oferite de educația religioasă** sunt reper spiritual esențial și liant existențial între toate cunoștințele dobândite prin studiul celorlalte discipline școlare.
- 4) **Predarea religiei în școală** are valențe educaționale profunde, prin rolul ei formativ în viața copiilor și a tinerilor, demonstrat și de studiile educaționale și sociologice în domeniu. Ora de religie contribuie la reducerea efectelor negative ale crizei contemporane de identitate și de orientare, întrucât propune modele viabile de bunătate, sfințenie și conviețuire umană.
- 5) **Întrucât libertatea reprezintă un mare dar oferit de Dumnezeu omului**, educația religioasă trebuie asumată în mod liber, conform dorinței părinților și a copiilor. Libertatea însă nu este indiferență spirituală, ci capacitate a omului de a alege valori spirituale, care îmbogățesc viața persoanei și a comunității umane.

Promovarea educației religioase, care include deopotrivă evidențierea unor repere spirituale ca lumină pentru viață și a unei elementare culturi religioase, constituie și un act de mărturisire a identității profunde a sufletului familiei românești și a tradiției învățământului românesc, care a început în școlile înființate de Biserică în apropierea locașurilor de cult.

Părinții copiilor înțeleg necesitatea intensificării cooperării dintre Familie, Biserică și Școală, astfel încât educația religioasă primită acasă să fie consolidată în mod complementar prin educația copiilor și a tinerilor în Școală și în viața Bisericii. În această perspectivă, poate fi valorificat și materializat cadrul oferit de parteneriatul dintre parohie și școală, pentru ajutorarea elevilor din familiile sărace și pentru desfășurarea de activități educaționale artistice, social culturale și social filantropice, mai ales în timpul vacanțelor și al unor evenimente solemne cu semnificație națională sau patriotică.

În completarea orei de religie, Patriarhia Română, prin proiectele „Hristos împărtășit copiilor” și „Alege școala!”, dorește să cultive legătura copiilor cu o comunitate vie, rugătoare, mărturisitoare și solidară cu oamenii aflați în dificultate. Prin aceste proiecte ea se străduiește să cultive în copii și tineri duhul prieteniei și al comuniunii, să prevină abandonul școlar în familiile sărace și în cele în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate. Prin birourile de cateheză parohială, prin taberele de copii pe care le organizează în cadrul acestor proiecte, Biserica dorește să suplinească lipsa de afecțiune părintească, lipsa atmosferei de familie, descoperă copii talentați și-i încurajează să cultive talantul în folosul Bisericii și al societății.

Pentru Biserică și societate, familia are un rol esențial în stabilirea reperelor valorice ale copiilor. Familia creștină, compusă din bărbat, femeie și copii,

reprezintă spațiul intim cel mai de preț pentru cultivarea iubirii conjugale, a iubirii părintești, a iubirii filiale și a iubirii frățești. Lipsa de iubire și comuniune în familie duce la înstrăinarea între membrii acesteia, la violență conjugală, la violență domestică, la divorț, care are efecte dramatice pentru copii, la abandonul școlar, la alcoolism și la alte rele. De aceea, în educația copiilor și a tinerilor, este mare nevoie de cooperare între Familie, Școală și Biserică.

II. Cine a fost Sfântul Antim Ivireanul și de ce este importantă comemorarea sa?

Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul s-a născut în Georgia (circa 1650) și a fost stareț al Mănăstirii Snagov (1694-1704), Episcop al Râmnicului (1705-1708) și Mitropolit al Țării Românești (1708-1716). Deși de neam georgian, el a fost deosebit de atașat de Biserica Ortodoxă din Țara Românească. Lucrarea sa pastorală cea mai intensă a constat în editarea cărților liturgice, a lucrărilor de învățătură adresate poporului dreptcredincios și conducătorilor acestuia, dar și a cărților de îndrumare pentru preoți. Cărțile tipărite de Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, în total 63 de volume, dintre care 21 în limba română, iar celelalte în greacă, slavonă, arabă și georgiană, confirmă virtuțile și calitățile sale de tipograf, prin nivelul desăvârșit al caligrafiei, al gravurii, al miniaturilor, dar mai ales prin profunzimea și acuratețea teologică. A activat ca sfătuitor de încredere al Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu (1688-1714) și coordonator în tipografiile nou-întemeiate, precum Tipografia domnească din București (1691-1694) sau tipografiile de la Mănăstirea Snagov (1694-1701), București (1701-1705), Râmnic (1705-1708) și Târgoviște (1708-1715, mutată la București în anul 1715).

Cărțile de cult tipărite de Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, în special Molitfelnicul de la Râmnic (1706) și primul Liturghier complet în limba română, tipărit la Târgoviște în anul 1713, au marcat deplina biruință a limbii române în cultul Bisericii, înfățișându-l pe Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul drept un veritabil **creator de limbă liturgică și de literatură oratorică**. Sfântul Antim Ivireanul și-a dedicat eforturile atât pentru educația clerului, prin lucrări precum „Învățătură bisericească la cele mai trebuincioase și mai de folos pentru învățătura preoților” (Târgoviște, 1710), cât și pentru catehizarea credincioșilor, mai ales prin tezaurul său omiletic reprezentat de faimoasele sale „Didahii”, cuvinte de învățătură care au luminat pe credincioșii timpului său și, în egală măsură, pe cei de astăzi, prin interpretări scripturistice pastorale și prin îndemnul stăruitor de a citi permanent, de a înțelege și a aprofunda cuvântul Sfintei Evanghelii.

Sfântul Antim Ivireanul a tipărit și lucrări adresate clasei intelectuale și politice a vremii sale, precum „Învățăturile lui Vasile Macedoneanul către fiul său Leon” (București, 1691) sau propria sa carte intitulată „Sfătuirii creștine politice către Preacredinciosul Domn Ștefan Cantacuzino” (București, 1715).

Dimensiunea panortodoxă a activității culturale a Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul se descoperă și în rolul pe care l-a avut prin acordarea unui ajutor deosebit altor popoare creștin ortodoxe, aflate

continuare în pagina 13

Convorbire duhovnicească cu Schimarhimandritul Joachim Parr

New York, Mănăstirea Sfânta Maria Egipteanca - Mercy House, Duminică, 20 septembrie 2015

Partea a II-a: Despre iubire Oamenii fără adăpost sufletesc

Cred că astăzi lumea este pierdută, în ansamblu este pierdută. Nu spun că toți, dar ca realitate umană suntem pierduți. Atenția noastră nu este îndreptată spre Dumnezeu, ci spre a ne crea propria noastră realitate, spre a avea și toate celelalte. Nu spre bunătate, spre legătura unii cu alții. Dar toți ne căutăm Tatăl – fie că știm sau nu, cu toții îl căutăm -, deși lumea de astăzi ne spune că nu este adevărat, că nu există. Dacă nu ai o legătură cu Dumnezeu, nu ai o casă a sufletului. Toată lumea caută și merge în toate locurile nepotrivite. Așa că încerc să formez un spirit de comuniune, să am ușa deschisă oricui, să invit oamenii să vină să vadă, să se roage, să mănânce, să vorbească... fără opreliști, să vină pur și simplu. Adesea îi încurajez pe oameni să aducă pe cineva cu ei când vin la biserică.

De asemenea în cele patru posturi încercăm să îi facem conștienți că fără milostenie și fără rugăciune, postul este distrugere. Iar rugăciunea fără post și milostenie te va face mândru și te va duce la înșelare. Iar dacă nu îți iubești fratele, rugăciunea și postul nu au niciun rost oricum. Așa că merg împreună, milostenia, rugăciunea și postul, sunt o triadă. Deci ne ținem slujbele, postim și pregătim mâncare, apoi oamenii pleacă în mașini și microbuze să o împartă. Și nu doar: „Uite! Vrei ceva să mănânci?”. Vorbește cu oamenii, dă-le ceva, vezi ce se întâmplă cu ei. Enoriașii îmi spun după aceea că se simt ca și cum ar fi mers la biserică. Eu le spun însă că de fapt ei nu le dau nimic. Pentru un sandwich care nu costă mai nimic, primești binecuvântarea veșnică a lui Dumnezeu. Cum poți pierde?! Nu dai, ci primești. Ar trebui să îi vezi ca pe Hristos pe care Îl hrănești. Și atinge-i pe acești oameni, pentru că și ei te vor atinge pe tine. O persoană a venit într-o seară și m-a întrebat: „Ce faci dacă întâlnești un nebun?”. I-am spus: „Sărută-l!”. „Ai înnebunit?!”. I-am răspuns: „Da, fă asta! O să vezi că nu va mai fi nebun.”

Relațiile dintre oameni

Aș vrea să spun un singur lucru despre legăturile dintre oameni, pe care l-am învățat într-un azil de bătrâni, deși îl știam deja din punct de vedere teoretic. Am mers să-mi vizitez unul dintre enoriași într-un azil rusesc, o femeie minună care însă nu se mai putea îngriji singură. Mergeam să îi duc Sfânta Împărtășanie și un domn m-a oprit din fața ușii unei camere spunându-mi: „Părinte, de ce nu intrați și stați cu noi?”. „Voi veni, i-am spus, mă voi întoarce, dar întâi trebuie să îi duc Sfânta Împărtă-

șanie uneia dintre enoriașele mele, apoi mă voi întoarce”. Nu cred că m-a crezut, dar oricum, după vreo două ore m-am întors și el era tot acolo. „Da, intrați, intrați!”. Am intrat și am văzut o femeie într-un pat într-o parte a camerei, vizavi de un pat care era în mod evident al lui. „Ah, sunteți amândoi aici! E soția ta, nu-i așa?”. „Da. Soția mea nu își mai putea folosi picioarele și eu nu o mai puteam îngriji, astfel încât a trebuit să o aduc aici”. Și a adăugat: „Așa că m-am hotărât să vin și eu”. „O, am glumit eu. N-ai putut trăi fără ea, nu?”. Dar el mi-a spus: „A, aș putea trăi fără ea. Dar nu vreau”. Asta mi s-a părut foarte frumos așa că am început să vorbim. L-am întrebat: „De cât timp sunteți căsătoriți?”. „De 76 de ani”. „Poftim?” – „76 de ani”, mi-a răspuns. „Ooo!” – eram uimit. Dar mi-a spus: „Trebuie să vă spun însă părinte: primii 10 ani au fost un iad. Ne-am căsătorit, ea a rămas însărcinată, am avut copii. Eu trebuia să muncesc, lucram în mină, nimic nu mergea, locuiam într-un loc îngrozitor, nu aveam bani. Uneori lucram 12 până

la 14 ore pe zi și veneam acasă epuizat, murdar de sus până jos... și ea avea probleme. Voia să vorbească despre copii, despre probleme, despre mâncare... Așa că ea se descărca pe mine și eu nu suportam să vin acasă. Nu suportam. Nu aveam bani să merg să beau o bere fiindcă nu aveam bani deloc, așa că trebuia să merg acasă și să ascult. După 10 ani de astfel de trai, mi-am spus că nu pot face asta pentru restul vieții. Nu era niciun fel de bucurie în viața noastră, doar o înșiruire de probleme. M-am hotărât să îi spun că vreau să o părăsesc, să divorțăm. Pe vremea aceea nimeni nu divorța, dar eu voiam să o fac oricum. I-am spus și a plâns bineînțeles. Apoi mi-a spus: „Știi, nu ți-am cerut niciodată să faci nimic pentru mine”. Am stat și m-am gândit și i-am spus: „Da, ai dreptate”. „Vreau să te rog ceva. Știi, sora mea merge la biserică – și noi mergeam la biserică uneori – și are un preot bun. E minunat. Vrei să te duci să vorbești cu el?”. „Pentru ce?” – „Pentru mine.”, a răspuns ea. „Bine.” S-au dus în orașul unde locuia preotul și i-au spus povestea lor. Iar el le-a spus că înțelege problema, că e greu să trăiască împreună și poate că acesta e răspunsul, să se despartă. „Dar vreau să vă spun un lucru. Sigurul motiv pentru care am fost creați este ca să iubim. Nu am fost creați ca să ne căsătorim, ca să avem copii, doar ca să iubim. De aceasta suntem pe acest pământ: ca să Îl iubim pe Dumnezeu și să îi iubim pe ceilalți. Este singurul motiv pentru care suntem aici. Dacă nu facem asta, nu suntem oameni, am eșuat.”, le-a spus. „În fiecare relație sunt trei persoane. Niciodată două, trei. Dacă iubești pe cineva, ordinea iubirii este întâi Dumnezeu, cealaltă persoană pe locul doi, iar tu ești întotdeauna al treilea. Dacă ești al treilea, de ce faci atâta caz de tine însuși?! Ai două alte persoane care sunt mai importante decât tine. Trebuie să te liniștești și să îi iubești pe ceilalți doi.” A continuat: „Dacă nu pui ordinea corectă – Dumnezeu, celălalt, tu -, dacă te pui pe tine însuși pe primul loc, nu poți fi Dumnezeu. Așa că te distrugi pe tine însuși, Îl distrugi pe Dumnezeu pentru tine însuși, și îl distrugi și pe celălalt pentru că nu ești Dumnezeu. Totul se destramă fiindcă te pui pe tine pe primul loc. Uneori îl pui pe celălalt pe locul trei, pe tine al doilea, și pe Dumnezeu primul, dar nici asta nu merge. Trebuie să fie Dumnezeu, celălalt, tu. Uneori oamenii se căsătoresc, au copii, și pun copiii în locul lui Dumnezeu. Nu merge. Sau își pun soția sau soțul în locul lui Dumnezeu – nici asta nu merge, trebuie să fie ordinea corectă. Și când e ordinea corectă, totul merge.” „Am încercat, părinte, și următorii 66 de ani au fost minunați.” Așa că relațiile trebuie să Îl includă întotdeauna pe Dumnezeu, indiferent de relație. Și dacă ești într-o relație în care nu încap Dumnezeu, atunci nu ești într-o relație. Ieși din ea, nu te distruge și nu îl distruge pe celălalt. Dacă Dumnezeu nu e la locul Lui, atunci nu ai nicio relație. Și în cele din urmă te autodistrugi.

Despre bucurie

Bucuria, potrivit Sfântului Apostol Pavel, este semnul prezenței Duhului Sfânt. Așa că atunci când nu Îl uiți pe Dumnezeu, nimic nu e mai mare sau mai important decât El. Când îți umpli gândurile cu lumina lui Dumnezeu, totul își găsește locul. Așa că orice s-ar întâmpla, Dumnezeu e tot cu noi, tot în Rai, tot te iubește. Ai în continuare tot ce promite, ești în continuare iubit, așa că de ce să nu fii plin de bucurie? Doar atunci când nu înțelegi asta și începi să îți spui „Care e scopul meu? Unde sunt? Nu am pe nimeni în viața mea...” și devii copleșit de tine însuși, pierzi bucuria. Când ești absorbit de tine însuși,

deja pierzi. Nu e nevoie să te concentrezi pe tine însuși, Dumnezeu e concentrat pe tine însuși. De ce trebuie să iei locul pe care nu l-ai putea lua niciodată? El deja îți dă totul, te iubește. Dacă din cei 7 miliarde și ceva de oameni de pe pământ, fiecare și-ar întoarce atenția doar asupra ta, te-ar iubi pe tine și nimic altceva, toți doar pe tine, întreaga suflare omenească nu te-ar putea iubi cât de mult te iubește Dumnezeu. Deja te iubește. Deci dacă ești umplut peste putință de iubire, singurul răspuns este să dai, să îi iubești pe ceilalți. Și să fii plin de bucurie fiindcă ești viața lui Dumnezeu. Cum să nu fii fericit?...

Iulia Cârjeu

continuare din pagina 10

marcat că documentul, pentru prima dată, precizează caracterul obligatoriu al Posturilor Sfinților Apostoli Petru și Pavel, al Crăciunului și Adormirii Maicii Domnului, care spre deosebire de Postul Sfânt al Paștelui, nu erau menționate în vechile canoane. Într-un comentariu pe tema rezultatelor Sinaxei, Carol Saba, responsabil cu comunicarea al Sinodului Episcopilor Ortodocși din Franța, afirma: „Nici un cuvânt despre ecologie, guvernarea mondială, problemele bioetice majore și revoluția digitală. Principalele priorități ale agendei globale sunt absente din lista de discuții panortodoxe, ținând departe Bisericele care, cu toate acestea, se bucură de o bogată tradiție teologică și sinodală în abordarea globalizării”.

În ceea ce privește așteptările Bisericii Ortodoxe Române de la Sfântul și Marele Sinod, reamintim concluzia Cuvântului Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, rostit la Sinaxa Panortodoxă de la Chambesy: „Pentru a sublinia necesitatea întrunirii viitorului Sfânt și Mare Sinod, trebuie să amintim că sinodalitatea (conciliaritatea) este o regulă (normă) canonică a vieții eclesiale

în toate Bisericele Ortodoxe Autocefale. Astăzi, însă, sinodalitatea trebuie să devină, de asemenea, o regulă a Ortodoxiei la nivel universal, de întruniri sinodale periodice (la fiecare cinci, șapte sau zece ani). Din acest punct de vedere, trebuie să considerăm viitorul Sfânt și Mare Sinod nu ca fiind un eveniment eshatologic (care precede sfârșitul lumii), ci un eveniment istoric important pentru a dezvolta practica sinodalității la nivel panortodox. Mai precis, viitorul Sinod Panortodox trebuie urmat în etape succesive de alte sinoade panortodoxe, pentru a discuta temele asupra cărora nu am ajuns acum la un consens sau alte teme noi legate de probleme actuale din viața Bisericii sau a societății, cum ar fi: viața familiei, viața parohiilor și a mănăstirilor, confruntate cu fenomenul secularizării, problema migrației masive, cauzată mai ales de conflictele militare sau de criza economică, solidaritatea cu creștinii persecutați azi în lume și alte teme majore referitoare la misiunea pastorală și socială a Bisericii în lume. Deci, trebuie să avem o viziune pastorală dinamică asupra sinodalității, care se manifestă în etape succesive sau periodice la fiecare cinci, șapte sau zece ani, pentru binele întregii Ortodoxii.”

Pr. dr. Adrian Roman

continuare din pagina 11

sub stăpânire otomană, pentru dezvoltarea culturală și spirituală a acestora, prin cărți tipărite în limbile greacă și slavonă, prin punerea bazelor primei tipografii cu caractere georgiene întemeiate la Tbilisi (circa 1709) și prin dăruirea unei tipografii cu caractere arabe Patriarhiei de Antiohia (circa 1706), după ce a tipărit la Mănăstirea Snagov prima carte în limba arabă din lume, Liturghierul greco-arab (1701).

Se cuvine a aminti și vrednicia deosebită a Sfântului Ierarh Antim Ivireanul în ceea ce privește gospodărirea, administrarea și restaurarea locașurilor de cult din Țara Românească, printre care se regăsește Mănăstirea Snagov - reparată în timpul păstoririi sale ca egumen (1696-1704), dar și mănăstirile Strehaia, Surpatele, Cozia și Govora, de care s-a îngrijit în timpul păstoririi sale ca Episcop al Râmnicului (1705-1708), încheindu-și activitatea cu ctitorirea monumentalei Mănăstiri a Tuturor Sfinților din București (1713-1715), zidire de suflet care a rămas cunoscută sub numele de Mănăstirea Antim, pentru care a realizat el însuși planul arhitectural al locașului de cult.

Pentru toate aceste lucrări de povățuire, de zidire sufletească și materială în cuprinsul Țării Românești și în alte țări, precum și ca o recunoaștere a vieții sale jertfelnice curmate prin moarte martirică pe malul râului Tungia (Bulgaria), petrecută în luna septembrie a anului 1716, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din data de 19-20 iunie 1992, canonizarea acestui mare ierarh. Proclamarea solemnă s-a făcut la data de 27 septembrie 1992, ziua prăznuirii sale.

În contextul în care efectele pozitive ale apariției tiparului și ale circulației mult mai facile a cărții erau valorificate în Occidentul creștin prin

tipărituri laice, în Răsăritul ortodox, activitatea de editare s-a axat mai ales pe cărți religioase, liturgice și biblice, marcând definitiv profilul spiritual și cultural al întregului spațiu ortodox. Astfel, tiparul a slujit Bisericii și Biserica a slujit întregului popor prin ridicarea nivelului de cultură și de spiritualitate. Se cuvine să amintim aici opera de cultură și teologie a tipografilor bisericești din spațiul românesc (Țara Românească, Moldova și Transilvania) care s-au ostentat, în condiții foarte dificile, să editeze cuvântul Sfintei Scripturi, cărți de cult și de învățătură în limba română.

Lucrării de povățuire și zidire sufletească a tinerilor prin participarea acestora la Sfintele Taine, prin catehizare continuă și prin implicarea lor activă în lucrarea misionară a Bisericii, i se adaugă, așadar, și prețuirea marilor tipografi bisericești care s-au îngrijit de a lungul secolelor de tipărirea de lucrări de certă valoare duhovnicească și de creșterea nivelului de educație a popoului român.

Urmând vrednicilor înaintași care au contribuit la formarea spirituală a copiilor, tinerilor și adulților, să fim, la rândul nostru, exemple vii de educatori și mărturisitori ai Evangheliei iubirii milostive a lui Iisus Hristos și ai tradiției culturale ortodoxe românești, pentru ca astăzi cât mai mulți tineri ortodocși români să sporească în credință și sfințenie, în bucurie și fapte bune, spre slava lui Dumnezeu și folosul Bisericii Sale dreptmăritoare.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

*Cuvânt rostit la 1 ianuarie 2016, în Catedrala Patriarhală, cu prilejul proclamării anului 2016 drept *Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești în Patriarhia Română.*

EMINESCU ȘI EDUCAȚIA RELIGIOASĂ DIN ȘCOLI

Ca în fiecare an, mijlocul lui Ghenar ne oferă binecuvântatul prilej de a ne reîntâlni cu Eminescu, comemorându-l la data nașterii. În amintirea poetului, vă îndemn să zăbovim asupra monumentalei sale opere, ca să descoperim ori să redescoperim alte valențe ale gândirii sale geniale. Dat fiind faptul că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2016 drept Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox, vă propun câteva crâmpoie din textele referitoare la educație în general și la cea religioasă în special. Și asta pentru că, ori de câte ori îl cîtim pe Eminescu, îl regăsim tonic, surprinzător și mereu actual.

Dintru început, să reamintim că Eminescu a cunoscut, poate ca nimeni altul, problemele școlii românești, căci la 1 iulie 1875 Titu Maiorescu, pe atunci ministrul învățămîntului și cultelor, îl numește revizor școlar al județelor Iași și Vaslui, funcție deținută până-n 4 iunie 1876. Îi revenea obligația ca, de două ori pe an, să inspecteze 152 de școli din cele două județe și să îndeplinească sarcinile administrative ale cancelariei revizorului. Munca uriașă depusă de Eminescu în această calitate se păstrează în prețioase documente de arhivă, reprezentând o radiografie obiectivă a problemelor învățămîntului nostru din perioada respectivă. Ele conțin și o serie de propuneri salvatoare aduse de poet la cunoștința celor din ministerul de resort, în vederea revigorării și eficientizării procesului educațional românesc, căci el vedea în cultură și educație principalii vectori ai progresului națiunii.

Ulterior, ca jurnalist, bazându-se pe bogata experiență căpătată în domeniu, Eminescu a publicat numeroase articole în care a abordat probleme de pedagogie, psihologie pedagogică și metodică predării diferitelor discipline. A manifestat un necurmat interes pentru calitatea educației școlare, prestigiul pedagogilor și condițiile lor de viață, militând neconținut în scopul creșterii interesului autorităților față de învățămînt. Peste toate, genialul nostru scriitor vedea în educație nu doar un proces de informare, ci îndeosebi unul de formare a omului: „Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții. Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mîntea. De aceea, un om bine educat, cu inimă, caracter și moravuri bune poate să fie cu un cerc restrîns de cunoștințe, pe cînd, din contra, cultura, cunoștințele cele mai vaste pot fi cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă”.

Legat de educația religioasă, Eminescu o vedea mai mult decît necesară: credința, considera poetul, este una din cele mai importante moșteniri pe care Biserica, Școala și Familia le pot transmite viitorimii; prin religie, învățăceii ajung să diferențieze valorile pe-rene de cele trecătoare; educația religioasă contribuie la formarea personalității, învățându-i să caute frumosul, bunătatea, să iubească pe Dumnezeu și pe semenii săi, să poarte recunoștința față de înaintași, să privească viitorul cu responsabilitate. Fără educația religioasă, societatea românească este amenințată de multe plăgi, cu urmări negative în toate domeniile de activitate.

Iacă ce spunea Eminescu: „Într-o țară în care religia și curăția moravurilor au fost înlăturate prin epicureism și sibatirism, în care conștiința de drept și nedrept, de bine și rău sunt zilnic jignite prin ridicarea socială a unor pături de oameni neonești, în care nepăsarea a ajuns a admira oamenii de nimic, spiritul public caută în zadar un razim în contra corupțiunii. Departe de a găsi undeva acest razim, el e din contră atras de vârtejul general și ajunge a crede că legile morale, uniforme pentru toate popoarele sunt vorbe goale care pretextează din gură, dar pe care nu le crede nimeni”. Educația religioasă, alături de celelalte „științe sănătoase”, are menirea nu doar de a informa elevii, ci de a-i responsabiliza în a fi capabili să pună umărul la propășirea spirituală și materială a poporului român. De aceea poetul specifica rolul fundamental al școlii, al Bisericii și al societății în acest sens: „Prin ignorarea laturii educative a școlii, a bisericii, a vieții de stat, am ajuns a face dintr-o țară înzestrată cu atît de multe condiții de dezvoltare sănătoasă, această Americă dunăreană, o țară în care totul e atins de morbiditate. Dacă starea materială a populațiunilor noastre e rea, cea morală e aproape și mai rea”.

Simțind și crezând că Biserica noastră strămoșească este „adăpostul de mîntuire națională”, nu a pregetat să reitereze în numeroase articole rolul ei fundamental în educarea și formarea conștiinței elevilor. Mergând mai departe și prevăzând relativizarea credinței noastre ortodoxe, a datinilor strămoșești - realități cu care, din păcate, ne confruntăm din ce în ce mai des astăzi -, poetul a intuit pericolul foarte mare la care ne supunem ca națiune, primejdie venită din partea celor ce au ales a se război cu aceste temeieri naționale: „disprețuind Biserica noastră națională și înjosind-o, ei ne-au lipsit de arma cea mai puternică în lupta națională; disprețuind limba prin împesări și prin frazeologie străină, au lovit un al doilea element de unitate; disprețuind datinile drepte și vechi și introducând la noi moravurile statelor în decadență, ei au modificat toată viața noastră publică și privată în așa grad încît românul ajunge a se simți străin în țara sa proprie”. Cîtă dreptate avea Eminescu!

Arhim. Mihail Daniliuc

CATEHISM - DESPRE FAMILIA CRESTINĂ

Ce este familia?

După învățătura Sfintei noastre Biserici, familia este un așezământ dumnezeiesc și temelia vieții de obște. Ea se întemeiază prin căsătorie, adică prin legătura dintre bărbat și femeie, binecuvântată de Dumnezeu în fața sfântului altar. Această legătură răsare din imboldul firesc sădit de Dumnezeu în om. "De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia să și vor fi amândoi un trup" (Efes. 5, 31).

Cea dintâi familie s-a întemeiat în Rai, având ca preot și martor pe însuși Dumnezeu. "Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul" (Fac. 1, 27-28).

Care sunt însușirile familiei creștine?

Însușirile familiei creștine se desprind din învățătura sfintei Biserici despre căsătorie și sunt:

1) **Unitatea și egalitatea.** Familia trebuie să fie întemeiată prin legătura dintre un singur bărbat și o singură femeie. "Fiecare (bărbat) să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său" (I Corinteni 7, 2). Sfânta noastră Biserica nu îngăduie legătura dintre bărbat și mai multe femei, căci aceasta înjosește femeia. În familia creștină femeia este soție, adică tovarășa de viață și împreună-lucrătoare cu bărbatul, în toate. Creștinismul a ridicat femeia din starea de înjosire față de bărbat, în care se găsea mai înainte, și a așezat-o în toată vrednicia ei de ființă creată "după chipul lui Dumnezeu", precum spune Sfântul Apostol Pavel: "Nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus" (Galateni 3, 28). Astfel, creștinismul a arătat pentru prima dată că femeii i se cuvine aceeași prețuire ca și bărbatului. Numai mult mai târziu, orânduielele omenești i-au recunoscut și ele femeii drepturi și îndreptățiri alături de bărbat.

2) **Dragostea și bunaînvoire dintre soți.** Când sila, sau alte pricini, ca de exemplu averea, duc la întemeierea unei familii, atunci rareori traiul între soți este fericit.

3) **Curăția.** Soții să nu fie în apropiată înrudire trupească și sufletească. Prin canoanele sale, sfânta noastră Biserica a stabilit gradele de rudenie, care fac cu neputință încheierea căsătoriei. Soții trebuie să-și păstreze unul altuia credințioșia făgăduită în fața altarului.

4) **Sfințenia.** Familia trebuie să fie binecuvântată prin Taina Sfintei Cununii. Sfântul Apostol Pavel numește căsătoria, prin care se înființează familia, Taina mare, dar nu altfel, ci numai dacă ea este întemeiată în Hristos și în Biserică (Efeseni 5, 32). Pentru însemnătatea pe care familia o are în viața de obște, binecuvântarea dumnezeiască este de neapărată trebuință.

5) **Trăinicia.** Căsătoria să fie pentru toată viața, căci: "Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă" (Matei 19, 6). Iar Sfântul Apostol

Pavel spune: "Celor ce sunt căsătoriți le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat. Iar dacă s-a despărțit, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul său; tot așa, bărbatul să nu-și lase femeia" (I Corinteni 7, 10-11). În afară de moartea trupească, sfânta Biserica îngăduie desfacerea legăturii dintre soți (divorțul) numai din pricini morale asemănătoare morții trupești, cum sunt: necredințioșia (adulterul), sau alte legă-

turi trupești neîngăduite (Matei 19, 9). Sfânta noastră Biserică îngăduie recăsătorirea soților văduvi.

Care este scopul familiei?

După învățătura sfintei noastre Biserici, scopul familiei este:

- 1) Nașterea de copii, spre înmulțirea neamului omenesc și a credincioșilor sfintei Biserici;
- 2) Ajutorarea soților întreolaltă, pentru ușurarea vieții;
- 3) Ocrotirea moralității soților.

Care este însemnătatea familiei pentru viață?

S-a mai spus că omul este creat pentru viața în societate (de obște), adică pentru a trăi împreună cu semenii săi: "Și a zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el" (Facere 2, 18). Cea dintâi formă a vieții de obște este tocmai familia. Pe familie se întemeiază apoi toate celelalte forme de viață obștească.

Dar familia nu este numai sâmburele din care crește obștea (societatea) omenească, ci ea este și cel dintâi așezământ de creștere morală a omului, neapărat necesar pentru bunăstarea societății.

Familia este răsadnița de virtuți și izvor de întărire morală. În sânul ei își primește copilul primele îndrumări de viață, care îi rămân întipărite în suflet pentru totdeauna. Căci, dacă temelia bunei creșteri a copilului este dragostea și înțelegerea firii sale, lucrul acesta se face mai întâi și cel mai bine în familie. Numai părinții au dragoste față de copiii lor în măsura cea mai mare și numai ei au prilej potrivit și îndelungat să înțeleagă deplin firea fiecărui copil.

Pentru a-și putea îndeplini cum se cuvine lucrarea ei, de a crește oameni cinstiți în orice privință, familia creștină trebuie să se călăuzească după îndrumările morale sănatoase care se găsesc în învățătura sfintei noastre Biserici Ortodoxe, păstrătoarea adevărurilor veșnice.

Catehism Ortodox/PER

„Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim” (Tropar)

„De Te-ai și pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit, și ai înviat ca un biruitor Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: „bucurati-vă, și Apostolilor Tăi: „pace dăruindu-le, Cel Ce ai dat celor căzuți ridicare”. (Condacul Paștilor)

„Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: “Fraților!” și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și să strigăm: “Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le”. (slujba Învierii, Laude).

STABILIREA DATEI SFINTELOR PAȘTI

Învierea Domnului Hristos este cunoscută sub denumirea de Sfintele Paști. La evrei cuvântul Pascha (pesah) indică sărbătoarea anuală a azimilor în amintirea trecerii evreilor prin Marea Roșie și a eliberării lor din robia Egiptului (Ieșire 12, 27). Termenul „Paști” este preluat de creștini, dar primește o nouă semnificație, aceea de trecere de la moarte la viață. După părerea celor mai mulți exegeți și istorici bisericești, Învierea Domnului a avut loc în prima duminică de după Paștile iudeilor din anul 33 al erei creștine. Paștile evreilor se serbau în seara zilei de 14 Nisan (aceasta fiind prima lună a anului evreiesc, care începea la luna nouă de după echinocțiul de primăvară).

Sinodul I ecumenic de la Niceea (325) a încercat să introducă o uniformizare a datei serbării Paștilor în toată lumea creștină și a hotărât:

- Paștile se va serba totdeauna duminică;
- Aceasta duminică va fi cea imediat următoare lunii pline de după echinocțiul de primăvară;
- Când 14 Nisan cade duminică, Paștile va fi serbat în duminică următoare, pentru a nu se serba odată cu Paștile iudeilor, dar nici înaintea acestuia.

Calendarul iulian adoptat de romani făcea ca între anul calendaristic și cel astronomic să existe o diferență anuală de 11 minute și 14 secunde. Papa Grigorie al XIII-lea, la sugestia unor astronomi ai vremii, a îndreptat în 1582 calendarul, suprimând cele 10 zile cu care rămăsese în urmă anul calendaristic (5-14 octombrie) și restabilind echinocțiul de primăvară la 21 martie. Calendarul gregorian a fost acceptat apoi, treptat, de toate țările occidentale; statul român l-a adoptat în 1919.

În anul 1924 s-a hotărât, la Constantinopol, o adaptare a tuturor Bisericilor Ortodoxe la calendarul îndreptat (suprimarea a 13 zile), însă unele Biserici Ortodoxe nu au reușit să pună în aplicare această hotărâre nici până astăzi. Astfel, Patriarhia Ierusalimului, Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Ortodoxă Sârbă și Muntele Athos păstrează calendarul neindreptat. Pentru a menține o unitate ortodoxă în serbarea Paștelui, în 1927 s-a luat hotărârea ca și Bisericile care au adoptat calendarul îndreptat, să serbeze Paștile după calendarul neindreptat (între 1924-1927 s-a sărbătorit la date diferite). Această hotărâre a fost întărită și de Consfătuirea inter-ortodoxă de la Moscova din iulie 1948.

Anul acesta sunt cinci săptămâni diferență între Paștile occidental și cel răsăritean, însă în 2017 va fi aceeași dată (16 aprilie).

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Calendar Creștin Ortodox

Mulțumim călduros FAMILIEI PRINCIARE STURDZA pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina
www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU

Tel./Fax: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

e-mail: r-enoiu@gmx.ch

Službele se săvârșesc în **Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich.**

De la Gara Centrală (Hauptbahnhof) Zürich cu tramvaiul 11 (în direcția Auzelg) până la stația **Radiostudio**, din această stație cu **troleibuzul 32** (în direcția Holzherud), se coboară la stația **Einfangstrasse** (care se află în fața Bisericii).

Cu automobilul: Autostrada A1, fie venind din direcția St. Gallen-Winterthur, fie venind din direcția Bern-Aarau-Basel, se urmează ieșirea „Zürich-Affoltern” (61), apoi se ajunge chiar pe Wehntalerstrasse și se urmărește numărul 451, care se află pe partea dreaptă a străzii (în direcția de mers).

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare). Contact: Anemone Maxim (mail: scoalaparahiala.zurich@yahoo.com)

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H, Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St. Nikolaus, Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Anemone Maxim, Iulia Cârjeu, Milica Enoiu, Alina Balan

Grafică și tehnoredactare: Alina Balan